

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 411/06
01.06.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vesne Popović, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić, Milomira Nikolića i Jovanke Kažić, članova veća, u parnici tužilje maloletne AA, čiji je zakonski zastupnik majka BB, a koju zastupa AB, advokat, protiv tuženog VV, čiji je punomoćnik BV, advokat, radi utvrđenja očinstva, odlučujući o reviziji i zahtevu za zaštitu zakonitosti tuženog, izjavljenim protiv rešenja Okružnog suda u Valjevu Gž.1899/05 od 01.12.2005. godine, u sednici održanoj 01.06.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

ODBIJA SE, kao neosnovana, revizija tuženog izjavljena protiv rešenja Okružnog suda u Valjevu Gž.1899/05 od 01.12.2005. godine u delu kojim je odlučeno o predlogu za ponavljanje postupka.

ODBACUJE SE kao nedozvoljena revizija tuženog izjavljena protiv istog rešenja u delu kojim je odlučeno o predlogu za poništaj klauzule pravnosnažnosti.

ODBACUJE SE kao nedozvoljen zahtev za zaštitu zakonitosti, izjavljen protiv rešenja Okružnog suda u Valjevu Gž.1899/05 od 01.12.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Rešenjem Opštinskog suda u Ljigu P.305/98 od 14.06.2005. godine, ispravljenim rešenjem istog suda P.305/98 od 05.10.2005. godine, u stavu prvom izreke, odbijen je predlog tuženog za ponavljanje postupka okončanog presudom istog suda P.305/98 od 24.12.1998. godine, dok je stavom drugim izreke, odbijen predlog tuženog za poništaj klauzule pravnosnažnosti iste presude (P.305/98 od 24.12.1998. godine) kao neosnovan.

Rešenjem Okružnog suda u Valjevu Gž.1899/05 od 01.12.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i prvostepeno rešenje potvrđeno.

Protiv pravnosnažnog drugostepenog rešenja, tuženi je blagovremeno izjavio reviziju i zahtev za zaštitu zakonitosti zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu čl.399., 401. stav 2. i 412. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04) i našao da je revizija delimično neosnovana, a delimično nedozvoljena.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.361. stav 2. tač.9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti a nema ni bitnih povreda odredaba parničnog postupka na koje se u reviziji ukazuje.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, Opštinski sud u Ljigu je 24.12.1998. godine doneo presudu P.305/98, u parnici maloletne AA protiv tuženog VV, kojom je utvrđeno da je tuženi prirodni otac maloletne tužilje i obavezan da učestvuje u njenom izdržavanju. Presuda je tuženom uručena putem pošte 11.06.1999. godine i uručena mu je lično od strane poštonoše, s tim što je tuženi odbio da potpiše povratnicu (kao dokaz o uručenju). Međutim, poštonoša koji je izvršio dostavu, omaškom je na povratnici konstatovao: "Uručeno stranci, odbija prijem", umesto da konstatuje da je presuda uručena, a da je imenovano lice odbilo da potpiše da je pismeno primilo.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi odbili predlog za ponavljanje postupka, nalazeći da nisu ispunjeni uslovi za ponavljanje iz čl.422. stav 1. tač.1. ZPP, jer je tuženom dostava presude izvršena pravilno (u skladu sa čl.144. ZPP).

Tuženi je u predlogu za ponavljanje postupka kao razlog isticao da mu nije data mogućnost da raspravlja pred sudom, jer mu prvostepena presuda (P.305/98 od 24.12.1998. godine) nikada nije uručena. Međutim, u situaciji kada su nižestepeni sudovi utvrdili da je tuženi lično primio ovu presudu, ali da je samo odbio da na povratnici potpiše prijem, Vrhovni sud nalazi da je dostava presude izvršena u skladu sa odredbom čl.144. ZPP i da ne postoji razlog za ponavljanje postupka koji tuženi u predlogu navodi. Pri tom, bez uticaja je činjenica što je poštonoša omaškom konstatovao da je odbijen prijem, umesto, kako je utvrđeno, da je stranka odbila da potpiše prijem pismena.

Neosnovan je i navod tuženog da je postojao razlog za ponavljanje postupka jer je naknadno stekao mogućnost da upotrebi novi dokaz na osnovu koga je mogla biti doneta povoljnija odluka za njega. Naime, mišljenje lekara specijaliste (bez obzira što se radi o licu koje se nalazi na listi stalnih sudskih veštaka), koje je dato bez naloga suda, ne predstavlja novi dokaz u smislu čl.422. stav 1. tač.9. ZPP.

Navode revizije kojima se osporava utvrđeno činjenično stanje (vezano za prijem presude), Vrhovni sud nije

cenio, jer se prema odredbi čl.398. stav 2. ZPP, revizija ne može izjaviti iz ovih razloga.

Na osnovu čl.405. ZPP, a u vezi čl.412. stav 5. ZPP, odlučeno je kao u stavu prvom izreke.

Revizija tuženog na deo rešenja kojim je odbijen njegov predlog za poništaj klauzule pravnosnažnosti nije dozvoljen, jer se ovim rešenjem postupak pravnosnažno ne okončava, a prema odredbi čl.412. stav 1. Zakona o parničnom postupku, revizija se može izjaviti protiv drugostepenog rešenja, samo ako se njime postupak pravnosnažno završava.

Primenom odredbe čl.404. ZPP, Vrhovni sud je odlučio kao u stavu drugom izreke.

Odlučujući o dozvoljenosti zahteva za zaštitu zakonitosti u smislu čl.421. a u vezi čl.401. Zakona o parničnom postupku ("Sl.glasnik RS" br.125/04), Vrhovni sud Srbije je našao da zahtev nije dozvoljen.

Prema čl.417. Zakona o parničnom postupku, javni tužilac može podići zahtev za zaštitu zakonitosti samo zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.361. stav 2. tač.5. istog Zakona, ako je protivno odredbama tog zakona sud zasnovao svoju odluku na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka (čl.3. stav 3. istog Zakona).

Ako javni tužilac ne podigne zahtev za zaštitu zakonitosti u predviđenim rokovima, stranke su na osnovu čl.418. Zakona o parničnom postupku ovlašćene da same izjave zahtev za zaštitu zakonitosti. Stranke mogu izjaviti zahtev za zaštitu zakonitosti samo iz razloga koji je predviđen za javnog tužioca, jer ne mogu imati više prava u korišćenju tog pravnog leka od javnog tužioca.

Prema čl.3. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sud u parničnom postupku odlučuje u granicama zahteva koje su stranke stavile u postupku, a na osnovu stava 2. istog člana, stranke mogu slobodno raspolagati zahtevima koje su stavile u toku postupka, mogu se odreći svojih zahteva, priznati zahteve protivnika i poravnati se. Tim odredbama izraženo je načelo dispozicije stranaka, koje se ogleda u ovlašćenju da slobodno raspoložu zahtevima koje su stavile u postupku.

Na osnovu čl.3. stav 3. Zakona o parničnom postupku, sud neće uvažiti raspolaganja stranaka koji su u suprotnosti sa prinudnim propisima, javnim poretkom i pravilima morala.

Sudovi u ovoj parnici nisu zasnovali svoje odluke na nedozvoljenim raspolaganjima stranaka u smislu čl.3. sta3. Zakona o parničnom postupku, pa nisu ispunjeni uslovi za izjavljivanje zahteva za zaštitu zakonitosti, jer nije učinjena bitna povreda iz čl.361. stav 2. tač.5. tog zakona, zbog čega je i formalno pozivanje tuženog na povredu ove odredbe bez uticaja.

Na osnovu čl.404. a u vezi čl.421. stav 2. Zakona o parničnom postupku, odlučeno je kao u stavu trećem izreke.

Predsednik veća-sudija

Vesna Popović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg